

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

*О.Т. Прокопчук* д.е.н., доцент О.Т. Прокопчук

«31» серпня 2021р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Освітній рівень: другий (магістрський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2021р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів  
вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої  
програми: фінанси, банківська справа та страхування. Умань: Уманський НУС, 2021. 13с.

Розробники: Гузар Б.С., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та  
страхування

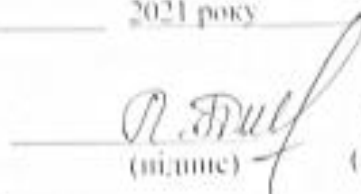
  
(підпис)

Гузар Б.С.  
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та  
страхування

Протокол від 30 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

  
(підпис)

(Прокопчук О.Т.)  
(прізвище та ініціали)

" 30 " серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від " 31 серпня " 2021 року № 1

" 31 " серпня 2021 р.

Голова

  
(підпис)

(Смолій Л.В.)  
( прізвище та ініціали)

" 31 " серпня 2021 р.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3,1 самостійної роботи здобувач вищої освіти – 6,2	Освітній рівень: «Магістр»  Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		24 год.	8 год.
		Практичні	
		26 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	138 год.
		Вид контролю	
екзамен	екзамен		

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою є:** формування системи знань про предмет, метод, принципи, сутність і складові бюджетного менеджменту, функції органів оперативного управління бюджетом, прийомів і методів, які використовують ці органи в процесі управління бюджетними ресурсами і відносинами та набуття практичних навичок щодо їх практичної реалізації. Вивчення нормативно-правової бази у сфері реалізації бюджетних правовідносин, а також імплементація отриманих навичок у ході організації, планування та виконання навчальних і наукових процедур щодо впровадження окремих методів і прийомів бюджетного регулювання й управління.

**Основними завданнями є:**

- вивчення сутності бюджетної системи України та принципів її побудови;
- ознайомлення із структурою бюджетного процесу та методологією бюджетної діяльності;
- застосування управлінської методології у межах формування системи економічних підходів до раціоналізації вітчизняного бюджетного процесу;
- сформування навиків роботи із законодавчими й інструктивними матеріалами;
- вивчення завдань, функцій та структури органів оперативного управління бюджетом;
- засвоєння теоретичних основ організації бюджетного процесу;
- формування теоретичних і практичних знань стосовно організації виконання дохідної та видаткової частин бюджету;
- оволодіння навичками з обліку виконання бюджету та складання бюджетної звітності;
- оволодіння методами контрольної роботи щодо виконання бюджетів усіх рівнів.

**Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:**

Пререквізити	Постреквізити
Методологія наукових досліджень	Підсумкова атестація
Фінансовий менеджмент	Кваліфікаційна робота магістра
Аналіз і візуалізація фінансових даних	
Податковий менеджмент	

**Компетентності:**

**Інтегральна:**

здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

**Загальні:** ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**Спеціальні (фахові):** СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10.Здатність використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування для прийняття управлінських рішень в аграрному секторі економіки.

**Програмні результати навчання:**

ПР3.Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР4.Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12.Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13.Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14.Використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.

**3.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.**

**Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту.**

**Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту.**

- 1.Сутність бюджетного менеджменту та його роль у бюджетному процесі.
- 2.Об'єкт, суб'єкти та предмет бюджетного менеджменту.
- 3.Органи управління бюджетом.
- 4.Складові бюджетного менеджменту.

**Тема 2. Сутність та структура бюджету держави як об'єкта управління.**

- 1.Бюджетний устрій і бюджетна система.
- 2.Сутність, роль, функції. структура та призначення бюджету держави як об'єкта управління.
- 3.Доходи та видатки Державного бюджету.
- 4.Бюджетний дефіцит.
- 5.Фінансове забезпечення аграрного сектору за рахунок бюджетних коштів.

**Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом.**

- 1.Класифікація органів оперативного управління бюджетом.
- 2.Міністерство фінансів України – центральний орган виконавчої влади в сфері фінансової діяльності.

3. Державна служба казначейства, її призначення та функції.
4. Державна аудиторська служба України.
5. Рахункова палата України, її призначення та функції.
6. Державна податкова служба України, її призначення та функції.
7. Регіональні, галузеві та інші органи оперативного управління бюджетом.

#### **Тема 4. Бюджетне планування .**

1. Сутність та організація бюджетного планування.
2. Принципи, завдання, види та методи бюджетного планування.
3. Специфіка застосування програмно- цільового методу(ПЦМ).
4. Попередній етап до складання проекту бюджету України.
5. Порядок і терміни складання, розгляду і затвердження Державного бюджету.
6. Закон України «Про Державний бюджет» та його зміст.
7. Порядок і терміни складання, розгляду та затвердження місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації.
8. Бюджетний регламент.
9. Інформаційне забезпечення планування доходів і видатків бюджету.
10. Специфіка планування та види бюджетної підтримки аграрного сектору економіки України.
11. Кошторисне планування.

#### **Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту.**

##### **Тема 5. Виконання бюджету.**

1. Поняття, принципи виконання бюджету та органи, що забезпечують його виконання.
2. Бюджетний розпис, як основа виконання бюджету. Бюджетна класифікація доходів і видатків, її роль у бюджетному процесі.
3. Система справляння доходів до бюджету в Україні. Документооборот, пов'язаний з мобілізацією доходів.
4. Бюджетне фінансування, його організація, принципи та розпорядники коштів.
5. Методи та види фінансування з Державного бюджету.
6. Види державної підтримки розвитку аграрного сектору економіки України.
7. Організація фінансування з місцевого бюджету.
8. Касове виконання бюджету за доходами і видатками.
9. Регулювання міжбюджетних потоків.

##### **Тема 6. Облік виконання бюджету.**

1. Організація і завдання обліку виконання бюджету.
2. План рахунків бухгалтерського обліку та його структура.
3. Баланс виконання бюджету.
4. Облік грошових коштів бюджету.
5. Облік доходів бюджету.
6. Облік видатків бюджету.
7. Визначення результатів виконання бюджетів.
8. Особливості обліку виконання бюджетів територіальних громад.

##### **Тема 7. Звітність про виконання бюджету.**

1. Організація, види, форми та періодичність бюджетної звітності.
2. Звітність розпорядників коштів про використання бюджетних коштів. Склад, терміни і порядок їх подання.
3. Звітність органів Державного казначейства про виконання Державного бюджету. Склад, терміни і порядок їх подання.
4. Звітність фінансових органів про виконання місцевих бюджетів. Склад, терміни і порядок їх подання.
5. Порядок розгляду та терміни затвердження звіту про виконання бюджету

держави

(рішення про місцеві бюджети)..

#### Тема 8. Бюджетний контроль.

- 1.Сутність та призначення державного фінансового контролю
- 2.Органи бюджетного контролю, їх завдання, функції, структура та повноваження.
- 3.Порядок планування й проведення ревізій та перевірок органами Державної аудиторської служби України (Офісом державного фінансового контролю).
- 4.Контроль ефективності використання бюджетних коштів Рахунковою палатою України.
- 5.Податковий та митний контроль.
- 6.Ревізії, перевірки та їх класифікація.
- 7.Оформлення результатів ревізії та перевірки і їх реалізація.

#### Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту.

- 1.Бюджет у контексті світової фінансової думки.  
Етимологія терміну "бюджет". Альтернативні визначення бюджету. Бюджет у контексті світової фінансової думки. Ринкове господарство і державний бюджет.
- 2.Сучасні технології бюджетного менеджменту. Фінансово-управлінські технології формування бюджету. Бюджетування на нульовій основі і метод "витрати-вигоди". Бюджетне прогнозування. Оптимізація бюджетного дефіциту. Управління державним боргом.
- 3.Організація бюджетного контролю в демократичному суспільстві. Транспарентність і контроль ефективності. Податковий контроль корпорацій. Бюджетний аудит.
- 4.Бюджетний менеджмент в різних країнах як ефективний важіль подолання криз та сталого розвитку економіки.
- 5.Зарубіжний досвід організації бюджетного менеджменту в аграрній галузі України

### 4. ОРІЄНТОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту</b>								
Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту	16	2	2	12	16	1	0,5	14,5
Тема 2. Сутність та структура бюджету держави як об'єкта управління	16	2	2	12	16	1	0,5	14,5
Тема 3.Органи оперативного управління бюджетом (гостьовий лектор - начальник Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області Білик Н.О.)	16	3	2	11	16	1	0,5	14,5
Тема 4. Бюджетне планування	17	4	4	9	17	1	0,5	15,5
<b>Разом за змістовним</b>	<b>65</b>	<b>11</b>	<b>10</b>	<b>44</b>	<b>65</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>59</b>

модулем 1								
Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту								
Тема 5. Виконання бюджету (гостьовий лектор - заступник начальника управління - начальник відділу обслуговування розпорядників та інших клієнтів Байда Т.А.	17	4	4	9	17	1	0,5	15,5
Тема 6. Облік виконання бюджету(гостьовий лектор - заступник начальника Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області - начальник відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.	17	3	4	10	17	1	0,5	15,5
Тема7.Звітність про виконання бюджету (гостьовий лектор - заступник начальника Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області - начальник відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.	17	2	4	11	17	1	0,5	15,5
Тема 8. Бюджетний контроль	17	2	2	13	17	0,5	0,25	16,25
Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту	17	2	2	13	17	0,5	0,25	16,25
<b>Разом за змістовним модулем 2</b>	<b>85</b>	<b>13</b>	<b>16</b>	<b>56</b>	<b>85</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>79</b>
<b>Усього годин</b>	<b>150</b>	<b>24</b>	<b>26</b>	<b>100</b>	<b>150</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>138</b>

### 5.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
	денна	заочна
<b>Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту</b>		
Тема 1.Сутність та складові бюджетного менеджменту	2	0,5
Завдання 1.Розкрити сутність бюджетного менеджменту, його завдання, предмет, об'єкт і суб'єкти та його роль у бюджетному процесі.	1	0,25
Завдання 2. Проаналізувати складові бюджетного менеджменту їх сутність та взаємозв'язок.	1	0,25
Виконання практичних завдань і тести		
Тема 2.Сутність та структура бюджету держави як об'єкта управління	2	0,5
Завдання 1. Розкрити склад і структуру Бюджетного кодексу України та Закону України «Про державний бюджет». Розкрити сутність	0.5	0,1

бюджету, його структуру та склад доходів і видатків за Бюджетним кодексом.	0,5	0,2
Завдання 2. Проаналізувати доходну частину за державним і місцевими бюджетами	0,5	0,2
Завдання 3. Проаналізувати видаткову частину за державним і місцевими бюджетами	0,5	
Завдання 4. Визначити бюджетний дефіцит і джерела його фінансування		
Виконання практичних завдань і тести. Проаналізувати структуру державного бюджету України за відповідний бюджетний рік за доходами і видатками в частині загального і спеціального фондів, розрахувати частку доходів в загальних доходах по загальному і спеціальному фондах відповідно до класифікації доходів за розділами Бюджетного кодексу. Розрахуйте загальний дефіцит бюджету.		
Тема 3.Органи оперативного управління бюджетом	2	0,5
Завдання 1. Розкрити види органів оперативного управління бюджетом.	0,3	0,1
Завдання 2. Основні завдання Міністерства фінансів України, його функції та права. Державна аудиторська служба, її функції та права. Державна служба казначейства, її призначення та функції. Рахункова палата України її призначення та функції. Податкова служба України її завдання, призначення та функції.	0,5	0,1
Завдання 3. Основні завдання, функції та права фінансових органів обласного рівня та їх структура. Міські та районні фінансові відділи	0,2	0,1
Завдання 4. Розкрити сутність галузевих органів управління бюджетними коштами. Розкрити структуру завдання та функції фінансово - економічного департаменту Міністерства аграрної політики та продовольства України.	0,5	0,1
Виконання практичних завдань і тести. Визначити до чієї компетенції належать повноваження подані в методичних вказівках.		
Тема 4.Бюджетне планування	4	0,5
Завдання 1.Оцінювання показників, що визначають вектори бюджетного планування	1	0,1
Завдання 2.Сутність, завдання та методи бюджетного планування	1	0,1
Завдання 3.Програмно-цільовий метод бюджетного планування	1	0,1
Завдання 4.Визначення загальних засад та набуття практичних навичок у формуванні бюджетних запитів. Складання кошторису доходів і видатків бюджетної установи за кодами програмної, функціональної, відомчої і економічної класифікації. Планування бюджетних витрат на розвиток та підтримку аграрного сектора України.	0,5	0,1
Завдання 5.Порівняння підходів до здійснення фінансового вирівнювання доходної бази місцевих бюджетів. Сутність механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій. Міжбюджетні трансферти.	0,5	0,1
Виконання практичних завдань і тести. Заповнити регламентовані терміни етапів та процедур бюджетного планування та Державні органи, відповідальні за здійснення етапів та процедур бюджетного планування. Поточний модульний контроль 1.		
<b>Всього за змістовним модулем 1</b>	<b>10</b>	<b>2</b>
<b>Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту</b>		
Тема 5.Виконання бюджету	4	0,5
Завдання 1. Знайомство з основними законодавчо - нормативними та		



інструктивними документами, що застосовуються у процесі виконання бюджету. Бюджетний кодекс України. Закон України «Про Державний бюджет на відповідний рік». Кошторис доходів і видатків. Коди економічної класифікації. Паспорт бюджетної програми. Лімітна довідка.	1	0,3
Завдання 2. Виконання практичних завдань з виконання бюджету за доходами. Аналіз доходної бази за кошторисом та кодами.	1,5	0,1
Завдання 3. Виконання практичних завдань з виконання бюджету за видатками. Аналіз видатків за програмною та відомчою класифікацією. Виконання практичних завдань і тести. Визначити, які надходження зараховані до Державного бюджету та до місцевого бюджету. Визначити, до яких видів доходів, зараховані надходження до державного бюджету. Визначити, які видатки відносяться до державного бюджету та місцевих бюджетів.	1,5	0,1
Тема 6. Облік виконання бюджету	4	0,5
Завдання 1. Організація бухгалтерського обліку виконання бюджету	1	0,1
Завдання 2. План рахунків бухгалтерського обліку виконання бюджету	1	0,1
Завдання 3. Бухгалтерський облік операцій виконання бюджету	2	0,3
Виконання практичних завдань і тести. Зазначити, які первинні документи та облікові реєстри використовують при обліку виконання державного і місцевих бюджетів України у відповідних органах.		
Тема 7.Звітність про виконання бюджету	4	0,5
Завдання 1. Види звітності та порядок їх складання та терміни представлення	1	0,1
Завдання 2. Знайомство зі складом звітності про виконання Державного бюджету України	1	0,1
Завдання 3. Знайомство зі складом звітності про виконання місцевих бюджетів	1	0,1
Завдання 4. Знайомство зі змістом та показниками звітності про виконання бюджетів. Основні форми звітності.	1	0,2
Виконання практичних завдань і тести. Згрупувати всі форми звітності про виконання Державного і місцевих бюджетів України за термінами їх підготовки та подання відповідними органами, організаціями, установами у розрізі варіантів.		
Тема 8.Бюджетний контроль	2	0,25
Завдання 1. Органи контролю за дотриманням бюджетного законодавства	0,5	0,1
Завдання 2. Здійснення контролю ДКСУ	0,5	0,15
Завдання 3. Здійснення контролю Рахунковою палатою України	0,5	
Завдання 4. Види контролю та оформлення їх результатів.		
Виконання практичних завдань і тести. Визначте і зазначте, які органи здійснюють бюджетний контроль за виконанням бюджету та дотриманням бюджетного законодавства.		
Тема 9.Світовий досвід бюджетного менеджменту	2	0,25
Завдання 1. Проаналізувати сучасні технології бюджетного менеджменту в зарубіжних країнах та їх адаптації в вітчизняні реалії.	1	0,15
Завдання 2. Бюджетний, податковий та митний контроль в зарубіжних країнах.	1	0,1
Виконання практичних завдань і тести . Поточний модульний контроль 2.		
<b>Всього за змістовним модулем 2</b>	<b>16</b>	<b>2</b>
<b>Усього годин</b>	<b>26</b>	<b>4</b>

## 6. САМОСТІЙНА РОБОТА

з/п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
<b>Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту</b>			
1	Тема 1. Сутність та складові бюджетного менеджменту	12	14,5
2	Тема 2. Сутність та структура бюджету держави як об'єкта управління.	12	14,5
3	Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом	11	14,5
4	Тема 4. Бюджетне планування	9	15,5
<b>Разом за змістовним модулем 1</b>		<b>44</b>	<b>59</b>
<b>Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту</b>			
5	Тема 5. Виконання бюджету	9	15,5
6	Тема 6. Облік виконання бюджету.	10	15,5
7	Тема 7. Звітність про виконання бюджету	11	15,5
8	Тема 8. Бюджетний контроль	13	16,25
9	Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту	13	16,25
<b>Разом за змістовним модулем 2.</b>		<b>56</b>	<b>79</b>
<b>Разом</b>		<b>100</b>	<b>138</b>

## 7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозгова атака, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою презентацій, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу « Бюджетний менеджмент» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

## 8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ПРИ ФОРМІ КОНТРОЛЮ «ЕКЗАМЕН»

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні навчальної дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (екзаміні) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином.

Поточний контроль. Максимальна сума балів поточного контролю – 70. Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність та активність роботи на практичних заняттях.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені як предмет дискусії; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів (30 тестів за кожним зі змістових модулів). Максимальна оцінка за кожен модульний контроль – 7 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при РЕЙТИНГОВІЙ СИСТЕМІ ОЦІНЮВАННЯ (ЕКЗАМЕН)**

Поточний (модульний) контроль											Підсумковий контроль / контрольна робота	Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	T9	МК2		
5	5	6	7	7	7	7	7	6	6	7	<b>30</b>	<b>100</b>
5	5	6	7	7	7	7	7	6	6	7	<b>30</b>	<b>100</b>

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>		
60-63	<b>E</b>	задовільно	
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

1. Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочинський М.М.». 2021. 45с.

2. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочинський М.М.». 2021. 36с.

3.Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Видавець «Сочинський М.М.». 2021. 28с.

4.Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>.

## **10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### ***Базова***

1.Бюджетний менеджмент: підруч./ за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погріщук. Тернопіль :ТНЕУ, 2017. 532 с.

2.Бюджетний менеджмент: формування компетентностей на основі тренінгу : навчальний посібник : [Електронне видання] С. В. Юшко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 255 с.

3.Бюджетний менеджмент : навчальний посібник. І.Г. Благун, В.М. Коцупей, Р.С. Сорока, О.В. Горалько. Львів: «Магнолія 2006», 2016. 230 с.

4.Бюджетний менеджмент: посібник / Титарчук І.М., Негода Ю.В. К.ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 305 с.

5.Бюджетний менеджмент : тренінг-курс : навчальний посібник. [Л. Д. Сафонова, А. Є. Буряченко, Є. О. Малік та ін.] ; за заг. ред. Є. О. Малік. К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2012. 400 с.

6.Бюджетний менеджмент: підручник / [В. Федоров, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.]; За заг. ред. В. Федосова. К.: КНЕУ, 2004. 864 с.

### ***Нормативно - законодавчі акти***

7.Бюджетний кодекс України.URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

8.Закон України "Про Державний бюджет України на відповідний рік". URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

9.Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність". Відомості Верховної Ради. 1999. № 40. С. 365.

10.Конституція України №254к/96ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.

11.Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження положень про територіальні органи Державної казначейської служби України» від 12.10.2011 р. № 1280 (із змінами та доповненнями).URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1236-11>.

12.Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14 січня 2011 року № 11 ( із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства фінансів України).URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>.

13.Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

14.Положення про Державну казначейську службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>.

15.Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 р. № 537. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF>.

16.Положення про Державну фіскальну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>.

17.Положення про Міністерство фінансів України: Затверджено постановою

Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>.

18.Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку подання фінансової звітності": від 28 лютого 2000 р. № 419 . Зібрання законодавства України. 2000.

19.Постанова Кабінету Міністрів України "Про порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ і організацій": від 9 січня 2000 р. № 17. *Зібрання законодавства України*. 2000.

20.Постанова Кабінету Міністрів України від 21.12.2005 р. № 1232 "Питання Державного казначейства України". *Офіційний вісник України*. 2005. №52.

21.Про відкриття та використання рахунків Державного казначейства по виконанню Державного бюджету України: Наказ Головного управління Державного казначейства України. 1995. 28 грудня. № 09-5.

22.Про запровадження нової бюджетної класифікації України: Наказ. Міністерство фінансів України. 1997. 3 грудня. № 265.

23.Про затвердження Положення про єдиний казначейський рахунок. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

24.Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державного казначейства України. URL: <http://www.licasoft.com.ua/component/lica/?p=0&base=1&menu=89026&u=1&>.

25.Про затвердження Порядку виконання державного бюджету за доходами та інших надходжень державного бюджету. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=o78y2000>.

26.Про затвердження Порядку координації одночасного проведення планових перевірок (ревізій) контролюючими органами та органами державного фінансового контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 р. № 805. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

27.Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів/ URL: <http://www.lg.lica.com.ua/component/lica/?p=0&base=1&menu=585124&u=1&type=1&view=text>.

28.Про затвердження порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

#### *Допоміжна*

29.Алексєєв І.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.

30. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник / [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В]. Львів : Видавництво: *Апріорі*, 2017. 180 с.

31..Винниченко Н. В. Система управління бюджетом: наукові основи, сучасні тенденції, світовий досвід: монографія за заг. ред. Н.В. Винниченко. Суми: Сумський державний університет, 2017. 372 с.

32. Волохова І. С. Кошторисне фінансування бюджетних установ. Одеса : Атлант, 2012. 255 с.

33. Горбунов О.В. Бюджетний менеджмент в системі державного регулювання економіки: дис. канд. екон.наук спец.: 08.00.03; Центральноукраїнський національний технічний університет. Кропивницький, 2018. 272 с.

34.Гузар Б. С. Сучасний стан та напрями удосконалення бюджетного менеджменту в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 7. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9074> (дата звернення: 31.07.2021).

35. Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. Економіка та держава. 2021. № 7. С. 66–70.

36. Гузар Б.С., Трус О.М. Оцінка та аналіз бюджетної децентралізації в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: Економічні науки. Вип. 98. Ч.2. Умань, 2021. С.89-110.

37. Гузар. Б.С. Сучасний стан та тенденції розвитку бюджетного менеджменту в Україні: колективна монографія «Забезпечення сталого розвитку національного господарства»: теорія, методологія та практика / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2020. С.160-168.

38. Гузар Б.С., Прокопчук О.Т. Вплив фінансової децентралізації на формування доходів муніципальних бюджетів: матеріали X Всеукр. наук. конф. «Актуальні питання сучасної економіки», 22 грудня 2018р. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2018. С.37-38.

39. Гузар Б.С. Сучасний стан державного фінансування аграрного сектору економіки України : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. молодих учених, приуроченої 115 - річчю від дня народження видатного спеціаліста – пловоода Д.С. Дуки. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2017. С.129 - 131.

40. Гузар Б.С., Качур І.Г. Організація державного фінансового контролю на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації: матеріали XIII Міжнар. наук. – практик. конф. «Аспекти стабільного розвитку економіки», 30-31 травня 2019р. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2019. С.28-30.

41. Гузар Б.С., Куценко М.А. Система казначейського виконання місцевих бюджетів та напрями її удосконалення: колективна монографія «Забезпечення сталого розвитку національного господарства»: теорія, методологія та практика / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2020. С.168-176.

42. Казначейська справа К.С.Опалко, І.І.Булах, Б.С.Гузар та ін. К.: "Аграрна освіта" 2014. 296 с.

43. Модернізація державної політики розвитку аграрної сфери України: виклики, шляхи вирішення : монографія / Гадзало Я. М., Гладій М. В., Саблук П. Т., Лузан Ю. Я. Київ : Аграрна наука, 2020. 330 с

44. Письменна Т. Принципи бюджетного контролю: теоретична інтерпретація та практика виконання. *Світ фінансів*. 2011. № 4. С. 115–127.

45. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу : Навчальний посібник / [Під заг. ред. І.Ф. Щербини]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», ШАГО. 2-ге видання, виправлене та доповнене. К., 2011. 104 с.

46. Прокофьев С. Е. Организация кассового обслуживания исполнения федерального бюджета Канады. *Финансы*. 2007. № 6. С. 68–70.

47. Фінансовий менеджмент. підручник. Непочатенко О.О., Бечко П.К., Гузар Б.С. та ін. К.: ЦУЛ, 2013. 496 с.

48. Фінансовий менеджмент: підручник. Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 388 с.

49. Фінанси об'єднаних територіальних громад: навчальний посібник [Ситник Н. С., Сташишин А. В., Західна О. Р. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 534 с.

50. Albassam B. A. The Influence of Budget Transparency on Quality of Governance / B. A. Albassam // *International Journal on Governmental Financial Management*. 2015. Vol. XV, № 2. P. 89–109.

51. Andersen A. L. Fiscal Transparency and Procyclical Fiscal Policy A. L. Andersen, L. H. W. Nielsen. Access mode : URL.[http://web.econ.ku.dk/epru/Fiscal%20Transparency%20and%20Procyclical%20Fiscal%20Policy%20\\_jan%2008\\_.pdf](http://web.econ.ku.dk/epru/Fiscal%20Transparency%20and%20Procyclical%20Fiscal%20Policy%20_jan%2008_.pdf).

52. Kim J. Measuring Fiscal Decentralisation: Concepts and Policies. J. Kim, J. Lotz, H. Blochliger. Access mode : URL. [http://www.oecd-ilibrary.org/governance/measuring-fiscal-decentralisation\\_9789264174849-en](http://www.oecd-ilibrary.org/governance/measuring-fiscal-decentralisation_9789264174849-en).

53. Smith Robert W. Public Budgeting in America / Robert W. Smith, Thomas D. Lynch // Upper Saddle River. 5th ed. NY : M. E. Pearson Prentice Hall, 2003.

54. Code for Fiscal Stability. The World Bank. URL: <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/BudgetLaws/UK-CodeFiscalStability.pdf>.

55. Code of Good Practices on Fiscal Transparency / International Monetary Fund. Access mode/ URL.: <https://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/051507c.pdf>.

56. Snyder N. How Managers plan – The Analysis of Managerial Activities / N. Snyder, W. Glueck // Long Rang Planning. 1980. February. P. 70–76.

#### **11. ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ**

57. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

58. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>

59. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

60. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

61. Офіційний сайт для працівників бюджетної сфери URL: <https://buhgalter.com.ua/>

62. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/>.

63. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.

64. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.

#### **12. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2021-2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни;

2. Уточнення кількості аудиторних годин, передбачених для проведення самостійної роботи, в бік їх зменшення у зв'язку зі змінами, внесеними до навчального плану;

3. Доповнені лекційні питання аграрного спрямування;

4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.